



Lastensuojelun  
moniammatillinen  
asiantuntijaryhmä Keski-Suomessa  
2022

## **Moniammatillisen asiantuntijaryhmän perustelut**

1.1.2008 voimaan tulleen Lastensuojelulain (417/2007) 14 §:n mukaan

"Kunnan tai useamman kunnan yhdessä tulee asettaa sosiaali- ja terveydenhuollon edustajista, lapsen kasvun ja kehityksen asiantuntijoista sekä muista lastensuojelutyössä tarvittavista asiantuntijoista koostuva lastensuojelun asiantuntijaryhmä. Lastensuojelun asiantuntijaryhmä avustaa sosiaalityöntekijää lapsen huostaanottoa sekä sijaishuoltoa koskevien asioiden valmistelussa ja muussa lastensuojelun toteuttamisessa. Lisäksi asiantuntijaryhmä antaa lausuntoja lastensuojelutoimenpiteitä koskevan päätöksenteon tueksi."

Moniammatillisen asiantuntijaryhmän tehtävänä on arvioida lapsen ja perheen asioita, erityisesti lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, turvallisuutta ja tarpeen mukaista hoitoa ja huolenpitoa. Asiantuntijaryhmän työhön voi sisältyä esimerkiksi työntekijöiden suullista konsultointia, asiantuntijalausuntojen laatimista tai asiantuntijoiden osallistumista lastensuojelun järjestämiin neuvotteluihin. Asiantuntijaryhmä voi tarvittaessa antaa myös lausuntoja päätöksenteon tueksi, erityisesti hallinto-oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Lausuntoja voidaan antaa myös lapsen sijoittamisesta erityisen huolenpidon yksikköön. Asiantuntijaryhmällä ei ole kuitenkaan päätösvaltaa, eikä sen lausunto sido sosiaalityöntekijää.

Asiantuntijaryhmän rooli ei liity ainoastaan oman asiantuntijuuden tarjoamiseen haastavissa lastensuojeluasioissa, vaan myös palveluiden kehittämiseen; moniammatillisen asiantuntijatyöryhmän työskentelystä laaditaan toimintakertomus, joka on osaltaan tärkeä maakunnallista lastensuojelua linjaava asiakirja.

Keski-Suomen kuntien sosiaalijohtajien ja maakunnan lastensuojelutoimijoiden kanssa käydyissä keskusteluissa on nähty tärkeäksi, että Keski-Suomeen rakentuu vahva moniammatillinen asiantuntijaryhmä. Maakunnan lastensuojelusta vastaavien työntekijöiden työkokouksissa on linjattu asiantuntijaryhmän toimintaa.

## **Moniammatillisen asiantuntijaryhmän jäsenet**

Moniammatillisella asiantuntijaryhmällä tulee olla riittävää asiantuntemusta muun muassa psykologityöstä, juridiikasta, lapsi- ja nuorisopsykiatriasta, aikuispsykiatriasta, päihdetyöstä. Ryhmän jäsenten on oltava puolueettomia suhteessa käsiteltävään asiakasasiaan.

## **Keski-Suomen lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän jäseniksi kutsutaan asiantuntijoita tarpeen mukaan seuraavilta alueilta:**

- \* Psykologityö
- \* Lastensuojelun avohuolto
- \* Lastensuojelun sijaishuolto
- \* Lastenpsykiatria
- \* Nuorisopsykiatria
- \* Perheoikeudelliset palvelut
- \* Perus- ja erityisopetus
- \* Varhaiskasvatus/erityisvarhaiskasvatus
- \* Syksy 2021: KYS toiminnallisten häiriöiden- ja harvinaissairauksien työryhmä, Vip-verkosto
- \* Juridiikka
- \* Poliisi
- \* Lähisuhdeväkivalta
- \* Päihdetyö
- \* Vammaistyö
- \* Aikuispsykiatria
- \* Aikuissosiaalityö/Kuntouttava sosiaalityö

Lisäksi työryhmään voidaan kutsua muita asiantuntijoita käsiteltävän asian ja tarpeen mukaan.

Työryhmän puheenjohtajuus määrittyy asiakasasian perusteella. Sihteerinä toimii koordinaattori, lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä Koskesta, ellei käsiteltävässä asiassa esiinny jääviyskysymyksiä.

## Moniammatillisen asiantuntijaryhmän käytännöt

Ryhmän toiminnasta vastaa Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Ryhmän koordinaattorina toimii Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus laskuttaa kuntia käytön perusteella. Konsultaatiokerran hinta on 1200 euroa, ja se sisältää 2,5 tunnin moniammatillisen asiantuntijakonsultaation sekä tarvittaessa kirjallisen lausunnon. Mikäli käsiteltävä asia edellyttää maksullisten erityisasiantuntijoiden kuten lakimiehen käyttämistä, ja laskutettavat suoritteet ylittävät perushinnan, Koske laskuttaa kunnalta myös 1200 euron ylimenevän osuuden erittelyyn perustuen. Muita kustannuksia ovat mm. mahdolliset Jyväskylän perheneuvolan ja Jyväskylän kaupungin sijaishuoltoyksikön käytöstä aiheutuneet kuntasuoritemaksut, jotka laskutetaan asianomaisten yksikköjen käytäntöjen ja sopimusten perusteella.

Moniammatillisen asiantuntijaryhmän ajat ovat vuonna 2022 pääsääntöisesti joka kuukauden viimeisenä perjantaina klo 9-11:30 Teams-etäkonsultointisovelluksessa. Vallitsevan tilanteen hellittäessä siirtynemme hybridi malliin ja kokoonnumme myös Kosken tiloissa. Työryhmä ei kokoonnu heinä- ja elokuussa.

## Vuodelle 2022 varatut moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokoontumisajat ovat:

**28.1. / 18.2. / 25.3. / 29.4. / 20.5. / 10.6. / 30.9. / 28.10. / 25.11. / 9.12. klo 9-11:30**

Kuntien työntekijöiden tulee varata aika konsultaatioon koordinaattorilta viimeistään **kolmea viikkoa** ennen toivottua konsultaatioaikaa, p. 044 265 1064 tai sähköpostitse [katja.salminen-lahtinen@koske.fi](mailto:katja.salminen-lahtinen@koske.fi). Sähköpostitse ei voi lähettää muuta tietoa kuin pyynnön ajanvarauksesta tai yhteydenotosta. Puhelimitse keskustellaan käsiteltävästä tapauksesta ja sovitaan, keitä konsultaatioon osallistuu (sos.tt:n työpari, asiakas tai hänen perheensä?), keitä asiantuntijoita konsultaatioon pyydetään sekä sovitaan etukäteistietojen (mm. yhteenvetolomake liite 1) toimittamisesta. Etukäteistiedot tulee toimittaa **viimeistään konsultaatiota edeltävän viikon torstaina klo 14 mennessä salatulla sähköpostilla koordinaattorille** osoitteeseen: [katja.salminen-lahtinen@koske.fi](mailto:katja.salminen-lahtinen@koske.fi).

Kun käsiteltävästä tapauksesta on sovittu koordinaattorin kanssa, hän vahvistaa työryhmän jäsenten osallistumisen. Kunnan työntekijä toimittaa kirjallisesti asiantuntijoiden käyttöön yhteenvetolomakkeen (liite 1) tai muutoin liitteessä 1 pyydetty tiedot sekä muut käsiteltävän tapauksen kannalta keskeiset asiakirjat, esimerkiksi lastensuojelutarpeen selvityksen yhteenvedon, asiakassuunnitelman, huostaanottohakemuksen yhteenvedon ja/tai päätöksen sekä muita arviointeja, lausuntoja tai selvityksiä lastensuojelutoimenpiteistä. Kunnan työntekijän tulee myös tavata lasta ja käydä hänen kanssaan keskustelu konsultaatiosta. Tapaamisella lapselta toivotaan näkemystä kolmeen kysymykseen, jotka toimitetaan sosiaalityöntekijälle. Lapsen näkemykset tulee myös välittää asiantuntijoille muiden asiakirjojen kanssa yhtä aikaa.

Työntekijällä on oikeus käyttää asiantuntijaryhmän konsultaatiota asiakkaan vastustuksesta huolimatta, mutta hyvän hallintokäytännön ja asiakkaiden oikeuksien näkökulmasta on tärkeää, että työntekijä ilmoittaa konsultaatiosta asiakkaalle etukäteen.

Konsultaatioissa ovat mukana asian kannalta keskeiset asiantuntijaryhmän jäsenet, puheenjohtaja ja sihteeri sekä it-tuki mikäli konsultaatio tapahtuu kokonaan tai osittain Teamsin kautta. Konsultaatioihin osallistuvat ovat vaitiolovelvollisia. Tärkeitä periaatteita konsultaatioissa ovat luottamuksellisuus, dialoginen keskustelukulttuuri ja kaikkien osallisten asiantuntemuksen kunnioittaminen. Asiakkaalla, jonka asiaa konsultaatiossa käsitellään, tai hänen läheisillään, on mahdollisuus osallistua aivan konsultaation alkuun 30 min ajan ennen sosiaalityöntekijää. Tuolloin he voivat esittää omia näkemyksiään tilanteeseen liittyen. Tässä osuudessa myös sosiaalityöntekijän on mahdollista olla mukana, jos näin halutaan. Halutessaan asiakas/hänen perheensä voi toimittaa vaihtoehtoisesti näkemyksiään kirjallisesti sosiaalityöntekijälle, joka toimittaa ne asiantuntijaryhmälle viimeistään konsultaatiota edeltävän viikon torstaihin klo 14 mennessä. Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä ja hänen mahdollinen työparinsa tai työryhmänsä kunnasta ovat mukana koko konsultaation ajan. Heillä on konsultaation alussa 30 min aikaa esittää asiansa ja kysymyksensä asiantuntijoille sekä vastata asiantuntijoiden kysymyksiin. Tämän jälkeen he ”äännettöminä” kuuntelevat asiantuntijoiden keskustelua. Asiantuntijoilla on mahdollisuus esittää tarkentavia kysymyksiä myös tässä vaiheessa.

Lisätietoja asiantuntijaryhmän toiminnasta antaa Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä Katja Salminen-Lahtinen p. 044 265 1064. Asiantuntijaryhmän käytäntöjä tarkennetaan ja arvioidaan jatkuvasti palautteiden perusteella.

**Käyntiosoite** Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Matarankatu 4 (Koulutustila Mat100), Jyväskylä (Tourula)

**Postiosoite** Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Lastensuojelun moniammatillinen asiantuntijatyöryhmä, Matarankatu 4, 40100 Jyväskylä



**Kysymykset asiantuntijaryhmälle:**

1)

2)

3)

**Seuraavia moniammatillisen asiantuntijaryhmän jäseniä toivotaan paikalle:**

**Lausuntopyyntö** (merkitse rasti)

konsultaatiosta pyydetään lausunto  
konsultaatiosta ei pyydetä lausuntoa

**Lapsen työntekijät** (merkitse rasti, jos osallistuu työryhmän kokoukseen):

\_\_\_\_\_ Virka-asema

\_\_\_\_\_ Virka-asema

\_\_\_\_\_ Virka-asema

\_\_\_\_\_ Virka-asema

**Yhteyshenkilö kunnassa:**

Nimi: \_\_\_\_\_

Osoite: \_\_\_\_\_

Puhelin: \_\_\_\_\_

Sähköposti: \_\_\_\_\_

Lähetyspäivämäärä: \_\_\_\_ / \_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ Allekirjoitus: \_\_\_\_\_

### Lastensuojelun moniammatillinen asiantuntijaryhmä (MASTER) kulku esimerkinomaisesti:

- Master -ryhmälle on varattuna ajat vuodeksi kerrallaan kuukausittain perjantaisin klo 9-11:30
- **Viimeistään 3 vko aiemmin** lapsen asioista vastaavan sos.tt:n on:
  - varattava konsultaatioaika Master ryhmän koordinaattorilta, Kosken lastensuojelun erityissosiaalityöntekijältä [katja.salminen-lahtinen@koske.fi](mailto:katja.salminen-lahtinen@koske.fi)
  - määritettävä, keitä asiantuntijoita haluaa paikalle
    - Psykologityö
    - Juridiikka
    - Lastensuojelun avohuolto
    - Lastensuojelun sijaishuolto
    - Lastenpsykiatria
    - Nuorisopsykiatria
    - Lapsioikeudelliset palvelut
    - Perus- ja erityisopetus
    - Varhaiskasvatus/erityisvarhaiskasvatus
    - Aikuissosiaalityö/Kuntouttava sosiaalityö
    - Aikuispsykiatria
    - Päihdetyö
    - Poliisi
    - Vammaistyö
    - Lähisuhdeväkivalta
    - KYS toiminnallisten häiriöiden työryhmä
    - KYS harvinaissairauksien työryhmä
    - VIP-verkosto /VAATU -toimijat
- Kosken lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä kutsuu tarvittavat asiantuntijat paikalle ja tarkistaa mahdolliset jäävydet sosiaalityöntekijän ilmoitettua asiakkaan nimen.
- Viimeistään **konsultaatiota edeltävän viikon torstaina klo 14 mennessä** lapsen asioista vastaavan sos.tt.:n tehtävänä on myös:
  - Laatia asiantuntijaryhmälle kysymykset, joihin haluaisi asiantuntijoiden ottavan kantaa; max 3 kysymystä
  - Koota taustamateriaali, mitä haluaa asiantuntijatyöryhmän tietoon etukäteen tilanteesta
  - Ilmoittaa, haluaako konsultaatiosta kirjallisen lausunnon
  - Toimittaa **salatulla sähköpostilla** em. taustamateriaali koordinaattorille asiantuntijoille lähetettäväksi
  - Kertoa asiakkaalle konsultaatiosta
    - asiakkaalle on saatavissa kirje asiantuntijaryhmän toiminnasta
    - asiakkaan on mahdollista osallistua ryhmän alkuun 30 min ajaksi
    - asiakas voi myös toimittaa kirjallisesti omia ajatuksiaan ryhmälle; kirjallisen materiaalin on oltava koordinaattorilla viimeistään konsultaatiota edeltävän viikon torstaina klo 14 mennessä
  - Kertoa lapselle konsultaatiosta
    - lapselta toivotaan näkemystä kolmeen kysymykseen -näistä työntekijä saa esitteen
    - lapsen näkemykset tulee saattaa asiantuntijoiden tietoon yhtä aikaa muun taustamateriaalin kanssa
- Koordinaattori toimittaa taustamateriaalit asiantuntijoille, jotka toimittavat lausuntoa pyydettyä taustamateriaalin pohjalta sihteerille alustavia ajatuksiaan sosiaalityöntekijän kysymyksiin liittyen.
- Asiantuntijaryhmä kokoontuu sovittuna aikana paikan päällä Koskessa ja/tai etänä Teamsin kautta

- Asiakkaalla, jonka asiaa ryhmässä käsitellään, tai hänen läheisillään, on mahdollisuus osallistua ryhmän alkuun yhteensä 30 min. Tällöin he voivat tuoda esille oman näkemyksensä tilanteesta asiantuntijoille ja vastata asiantuntijoiden kysymyksiin. Sovitusti myös lapsen asioista vastaava sos.tt. voi olla tässä vaiheessa paikalla.
- Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä + mahdollinen työpari/työryhmä ovat paikalla konsultaatiossa viimeistään tämän jälkeen kokouksen loppu ajan. Työntekijöillä on seuraavat 30 min aikaa esittää asiansa ja kysymyksensä asiantuntijaryhmälle sekä vastata asiantuntijoiden kysymyksiin. Tämän jälkeen työntekijä/t jäävät ”äänettömänä” kuuntelemaan asiantuntijoiden keskustelua. Asiantuntijoilla on kuitenkin edelleen mahdollisuus esittää työntekijöille tarkentavia kysymyksiä.
- Mahdollinen lausunto kirjoitetaan seuraavan viikon aikana ja toimitetaan lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle ensin turvapostilla, myöhemmin allekirjoitettuna versiona postitse. Lausuntoa ei toimiteta asiantuntijaryhmän puolesta asiakkaalle/perheelle.